

Sanja Balaković Stanić, bacc.med.techn.,

zdravstveni voditelj

mob: 091 88 647 88

sanjastanicb@yahoo.com

Služba koja prati rad predškolskih ustanova čiji su osnivači fizičke osobe, udruge i vjerske zajednice koje sufinancira Grad Split

GRAD SPLIT

SLUŽBA ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Odsjek za prosvjetu i tehničku kulturu

n/p gđi Višnji Mikulić, dipl.iur.

Voditeljici Odsjeka za prosvjetu i tehničku kulturu

i

**PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA ČIJI SU OSNIVAČI FIZIČKE OSOBE,
UDRUGE I VJERSKE ZAJEDNICE KOJE SUFINANCIRA**

GRAD SPLIT

Calimero, Dobri, Disneyland/Getaldičeva, Disneyland/Pujanke, Mali cvijetak/Visoka, Montessori dječja kuća/Teslina ulica, Montessori dječja kuća/Viška ulica, Smokvica, Školjkica, Vrtuljak

IZVJEŠĆE O RADU VIŠE MEDICINSKE SESTRE ZA PEDAGOŠKU GODINU 2018/2019

Split, kolovoz, 2019.godine

Zdravstvena zaštita u predškolskim ustanovama čiji su osnivači fizičke osobe, udruge i vjerske zajednice koje sufinancira Grad Split tijekom pedagoške godine 2018/2019, provodila se sukladno Programu mjera zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima („Narodne novine“, broj 105/02.) kao i u okviru Godišnjeg plana i programa rada za istu pedagošku godinu.

U mojoj nadležnosti, na području grada Splita, su slijedeći dječji vrtići:

1. *Calimero*
2. *Dobri*
3. *Disneyland - Getaldićeva*
4. *Disneyland - Pujanke*
5. *Mali cvijetak – Visoka*
6. *Montessori dječja kuća – Teslina ulica*
7. *Montessori dječja kuća – Viška ulica*
8. *Smokvica*
9. *Školjkica*
10. *Vrtuljak*

Broj djece zastupljen unutar navedenih objekata je:

Broj odgojnih skupina	Broj djece - SVEUKUPNO	Broj djece – sufinancirane od Grada Splita	
33	781	700	897
			3 - CZSS

Navedeni podatak o broju djece je prosječan broj upisane djece tijekom pedagoške godine 2018/2019.

Zastupljenost programa je slijedeća:

Vrsta programa	Dobna struktura djece	Broj skupina
<i>10-satni jaslični program</i>	1 - 3	3
<i>10-satni mlađi jaslični program</i>	1 - 2	1
<i>10-satni stariji jaslični program</i>	2 - 4	2
<i>10-satni stariji jaslični program</i>	2 - 3	1
<i>5-satni jaslični popodnevni program</i>	1 - 3	1
<i>10-satni mješoviti program</i>	3 - 7	6
<i>10-satni mješoviti program</i>	4 - 7	4

<i>10-satni mješoviti program</i>	<i>2,5 - 7</i>	<i>1</i>
<i>9-satni mješoviti program</i>	<i>3 - 7</i>	<i>3</i>
<i>8-satni mješoviti program</i>	<i>2,5 - 7</i>	<i>1</i>
<i>6-satni jutarnji program</i>	<i>3 - 7</i>	<i>1</i>
<i>6-satni popodnevni program</i>	<i>3 - 7</i>	<i>4</i>
<i>5-satni popodnevni program</i>	<i>3 - 7</i>	<i>5</i>
Ukupno:		33

Zdravstvena zaštita u predškolskim ustanovama je skup mjera radi očuvanja i unapređenja zdravlja djece. Te mjere su kroz svakodnevni rad kao i čitav niz aktivnosti provedenih tijekom pedagoške godine 2018/2019 išle u smjeru:

- osiguranja odgovarajuće preventivne zdravstvene zaštite u okviru koje je, između ostalog, obuhvaćeno zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj djece u svezi sa stjecanjem pravilnih higijenskih navika i usvajanja zdravog načina življenja, posebno s obzirom na prevenciju najznačajnijih zdravstvenih problema te zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj zaposlenih u dječjem vrtiću kao i roditelja, odnosno skrbnika djece;
- osiguranja odgovarajućih sanitarno – higijenskih uvjeta te
- osiguranja odgovarajućih prehrambenih uvjeta i navika.

Vodeći računa o prioritetnim rješavanjima problema, a u cilju što uspješnijeg zadovoljenja dječjih potreba, zajedničkom suradnjom svih djelatnika dječjih vrtića, uglavnom sam ispunila sve bitnije zadaće vezane za djelokrug rada medicinske sestre.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE

Stalnim obilaskom dječjih vrtića pratila sam i vodila zdravstvenu dokumentaciju i to:

- evidencije o higijensko-epidemiološkom nadzoru
- evidencije epidemioloških indikacija
- evidencije o sanitarnom nadzoru
- evidencije o zdravstvenom odgoju
- imenike djece i to zdravstveni dio
- zdravstvene kartone djece u dječjem vrtiću
- evidencije antropometrijskih mjerenja

ZDRAVSTVENI KARTONI DJECE

U **zdravstvene kartone djece** evidentirala sam podatke o procijepljenosti djece, napomene o kroničnim nezaraznim bolestima, specifičnim zdravstvenim osobitostima, mjerama posebne skrbi i posebnim potrebama kao i djecu s teškoćama u razvoju, uključujući i priloženu medicinsku dokumentaciju. Stalnim obilascima dječjih vrtića pratila sam dnevne pobole djece, a na osnovu toga, u zdravstvene kartone djece bilježila sam evidencije i razloge

izostanaka djece iz vrtića te sam po potrebi poduzimala sve nužne protuepidemijske mjere u slučajevima pojavnosti zaraznih bolesti.

SISTEMATSKI ZDRAVSTVENI PREGLED PREDŠKOLSKOG DJETETA

Ukazivala sam na važnost zdravstvenog pregleda djece prije upisa u dječje vrtiće. Prije upisa djeteta u dječji vrtić obavezan je prethodni sistematski zdravstveni pregled o kojem roditelj odnosno skrbnik djeteta treba dječjem vrtiću predočiti **potvrdu o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta** te s obzirom na zakonsku obvezu i sukladno tome svi relevantni podaci moraju biti evidentirani u zdravstvenoj dokumentaciji. Iako je većina dječjih vrtića u ovoj pedagoškoj godini ishodila liječničke potvrde još uvijek određeni broj djece, u pojedinim vrtićima nema ili nema ispravnu liječničku potvrdu o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu te s obzirom na zakonsku obvezu u slijedećoj pedagoškoj godini potrebno je ishoditi sve liječničke potvrde koje nedostaju te ih evidentirati u zdravstvenu dokumentaciju.

CIJEPLJENJE DJECE

Obvezno cijepljenje djece provodilo se prema Programu obveznih cijepljenja. Upis djeteta u dječji vrtić uvjetovao se urednim cijepljenjem protiv bolesti s iznimkom djece koja imaju kontraindikacije na pojedina cijepljenja. Provjeru statusa o cijepljenju vrši izabrani liječnik prije ulaska djeteta u dječji vrtić, najmanje jedan put godišnje pri obnovi upisa u dječji vrtić. Provjeravala sam dokumentaciju o cijepljenju djeteta te istu evidentirala u zdravstvenu dokumentaciju.

Prema uvidima u odgovarajuću dokumentaciju određeni broj djece nije redovito cijepljeno.

Temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09); Pravilnika o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se moraju podvrgnuti toj obvezi (NN 103/2013) kao i Programa zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (NN 105/2002, **članak 3.**) upis djece u dječji vrtić uvjetuje se urednim cijepljenjem protiv bolesti iz Programa obveznih cijepljenja, s iznimkom djece koja imaju kontraindikacije na pojedina cijepljenja. Stoga sam, u nekoliko navrata, putem letaka i individualnih razgovora obavijestila roditelje čija djeca, po predočenoj evidenciji, nisu imala uredno proveden cijepni status, da se jave svojim pedijatrima koji su trebali, po njihovom stručnom mišljenju i savjetu provesti potrebnu i predviđenu zaštitu.

Po traženju Službe za epidemiologiju zaraznih bolesti NZJZ SDŽ, a sve poradi potvrđenih slučaja oboljenja od ospica u našoj Županiji, te zbog povećanog rizika za širenje virusa ospica i javljanje bolesti kod necijepljene djece, tijekom lipnja 2019.godine, obavijestila sam i upozorila, putem obavijesti na oglasnim pločama vrtića roditelje djece koja nisu redovito cijepljena i nemaju kontraindikacija za cijepljenje na specifičnu mjeru prevencije od ospica –

MRP cijepljenje te se o provedbi istog savjetuju s izabranim pedijatrom svog djeteta i/ili epidemiologom te da liječničku potvrdu o provedenom cijepljenju dostave u dječji vrtić. Po saznanjima na terenu, većina roditelja je provela savjetovanu specifičnu mjeru prevencije od ospica – MRP cijepljenje, ali kako na žalost, većina istih nije dostavila novu liječničku potvrdu, pravi broj djece kod koje je provedeno cijepljenje znat će se s početkom nove pedagoške godine.

Moram naglasiti da obvezna zdravstvena dokumentacija u svim dječjim vrtićima nije dostupna u potpunosti, odnosno nedostaje kod određenog broja djece.

EPIDEMIOLOŠKE INDIKACIJE

U cilju zaštite od zaraznih bolesti pratila sam zdravstvena stanja djece koja pohađaju dječje vrtiće, a u provedbi protuepidemijskih mjera pratila sam dnevne pobole djece te razloge njihovih izostanaka iz dječjih vrtića kao i zdravstvena stanja djece na kemoprofilaksi.

Sva djeca su bila izolirana, na razini vrtića provedene su opće protuepidemijske mjere, a oporavak djece protekao je na kućnoj njezi i tretmanu pod nadzorom liječnika.

Redovitim praćenjem pobola utvrđene su **povećane incidencije** određenih te vrlo čestih dječjih zaraznih bolesti u dječjim kolektivima pa su poradi toga poduzete sve opće i specifične protuepidemijske mjere da ne dođe do širenja istih. Zabilježene su povećane incidencije slijedećih zaraznih bolesti;

- *Virusne infekcije nespecificirane lokalizacije*
- *Vodene kozice (Varicella)*
- *Sindrom usta, šaka i stopala*
- *Infestacija *Enterobius vermicularis**
- *Streptokokni tonzilitis*
- *Ušljivost glave*

Od roditelja se tražilo da izostanak djeteta zbog bolesti pravovremeno prijave odgojiteljici svog djeteta, a po povratku, u slučaju zarazne bolesti, dužeg izostanka ili hospitalizacije donesu potvrdu od liječnika da dijete može boraviti u vrtiću, a sve u cilju zaštite zdravlja djece u skupini.

Redovitim evidencijama pobola utvrđene su, očekivano, najučestalije incidencije:

- respiratornih infekcija gornjeg i donjeg dišnog sustava
- povišenih temperatura nespecificiranog uzročnika

Također sam više puta zdravstveno odgojno djelovala prema roditeljima i odgojiteljima u svezi pojavnosti zaraznih bolesti. Poradi veće pojavnosti Vodene kozice (Varicella), Enterobijaze te Ušljivosti glave u dječjim vrtićima poduzela sam sve standardne i dodatne

mjere opreza, zdravstveno prosvjeđivanje (edukativni letci, individualni razgovori s roditeljima), preglede vlasišta (kod Ušljivosti glave) te edukaciju svih djelatnika vrtića.

MJERE POSEBNE SKRBI

Identifikacija djece kod koje je potrebno provoditi mjere posebne skrbi tijekom boravka u dječjem vrtiću i tome posvetiti posebnu pozornost provodila se tijekom cijele pedagoške godine i to: uvidom u priloženu medicinsku dokumentaciju, individualnim razgovorima s odgajateljima i roditeljima te opservacijom djece po skupinama.

Po prikupljenim podacima sa većinom roditelja djece kod koje je bilo nužno provesti određene mjere posebne skrbi provedeni su informativni razgovori na temelju kojih je postignut dogovor o provedbi istih. Obzirom da je nužno biti kvalitetno educiran o postupku u slučaju ponovljenih konvulzija, epileptičkog napadaja ili posebnosti u prehrani kod nutritivnih alergija, celijakije, dijabetese i slično, u svim ovim slučajevima izrađeni su i prezentirani individualni protokoli postupanja ili su dane pismene informacije o potrebi postupanja. Svi odgojitelji, kuharice i spremačice u vrtićima koji imaju takvu djecu od posebne skrbi dobili su sve potrebite informacije i upute.

Djeca s posebnim potrebama

Posebne potrebe djeteta su privremene ili trajne veće neravnoteže, zaostajanja ili ubrzanja u pojedinim aspektima razvoja ili razvoja u cjelini koja se kod djece različito izražavaju. U dječjim vrtićima najveći broj djece s posebnim potrebama uključivalo je djecu s prolaznim, zatim potencijalnim i naposljetku trajnim posebnim potrebama. Struka procjenjuje da se radi o određenom broju djece, ali bez odgovarajuće medicinske dokumentacije pa se, nažalost, u praksi događa da se prolazne i potencijalne posebne potrebe djeteta gotovo redovito neadekvatno tretiraju. To dugoročno može biti štetno za dijete budući da se netretirane prolazne i potencijalne posebne potrebe mogu razviti u trajne posebne potrebe.

Djeca s teškoćama u razvoju

U sklopu sveobuhvatne brige o općem zdravstvenom stanju djece, pozornost sam pružala i **djeci s teškoćama u razvoju**, koja su u inkluziji unutar grupe. Teškoće u razvoju su urođena ili stečena stanja organizma koja prema svojoj prirodi zahtijevaju poseban stručni pristup kako bi se omogućilo izražavanje i razvoj sačuvanih sposobnosti, a time i što kvalitetniji život.

OZLJEDE DJECE

Evidencije ozljeda vodili su odgojitelji djece uz nadzor zdravstvenog voditelja.

ZDRAVSTVENI ODGOJ

U svibnju ove pedagoške godine počela sam obavljati poslove Zdravstvene voditeljice u predškolskim ustanovama čiji su osnivači fizičke osobe, udruge i vjerske zajednice koje sufinancira Grad Split. Kao nositeljica zdravstveno odgojnog rada, posebnu pozornost usmjerila sam na zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj djece u svezi sa stjecanjem pravilnih higijenskih navika i usvajanja zdravog načina življenja, sprječavanju bolesti, funkcioniranju ljudskog tijela i pravilnoj prehrani posebno s obzirom na prevenciju najznačajnijih zdravstvenih problema te na zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj zaposlenih u dječjem vrtiću kao i roditelja odnosno skrbnika djece.

Kroz ovu pedagošku godinu sa kolegicom i mentoricom bacc.med.techn. Jasminom Tadin obradila sam nekoliko tema iz zdravstvenog odgoja, i to na primjeru zadataka, igrom, pričom, demonstracijom, prikazivanjem ili pričanjem priča uz djeci zanimljive edukativne slikovnice odnosno prezentacije istih. Na taj sam način obradila planirane aktivnosti zdravstveno - odgojnog rada po temama:

Tema: ZDRAVA I NEZDRAVA HRANA

Cilj:

- Usvajanje pravilnih prehrambenih navika i očuvanje zdravlja
- Podizanje svijesti o važnosti zdrave prehrane, provođenju tjelesne aktivnosti i prevencije pretilosti kod djece

Obrada teme:

- *Prezentacija edukativne slikovnice Medvjedići i nezdrava hrana*
- *Zdrava je hrana dobra za sve, a lošoj hrani recite NE!*
- *Koje namirnice spadaju u nezdravu hranu i posljedice učestalog konzumiranja iste*
- *Edukacija djece o važnosti pojedinih namirnica za zdravlje te upoznavanju sa sastavom jela i namirnica, njihovom ulogom u organizmu i utjecaju na zdravlje*
- *Provođenje tjelesnih aktivnosti*

Crteži djece – Zdrava/nezdrava hrana

Tema: ZUBI I BRIGA O NJIMA

Cilj:

- Stjecanje pravilnih navika o očuvanju zdravlja zubi i usvajanje zdravog načina življenja
- Probir djece sa karijesom te savjetodavno upućivanje na stomatološki pregled

Obrada teme:

- *Prezentacija edukativne slikovnice Medvjedić kod zubara*
- *Glavne poruke djeci o brizi za svoje zube*
- *Pregled zubi*
- *Bojanje crteža zajedno sa djecom: bolesni, zdravi i liječeni zubi*

Svaka tema iz zdravstvenog odgoja koju obrađujem u vrtiću od osobite je važnosti jer razvija i osvješćuje pravilan odnos prema sebi i svojem zdravlju kao jednoj od najvećih dragocjenosti u životu svakog pojedinca. Djecu potičem da slušanjem i gledanjem PowerPoint prezentacija edukativnih slikovnica, pričanjem priča, rješavanjem zadataka, igrom, demonstracijom, postavljanjem pitanja i odgovaranjem na njih postupno uče zašto i kako se brinuti o zdravlju, a takav način rada djeca jako vole i u njemu intenzivno sudjeluju.

Da bi vještina postala navika, dijete u svojoj okolini primjerom starijih usvaja sve pozitivne navike. Željene navike najbolje se postižu primjerima kroz pohvalu i priznanja, a u predškolskoj dobi one se učvršćuju za čitav život.

Zdravstveni odgoj zaposlenih u dječjem vrtiću

U sklopu zdravstveno – odgojnog rada s zaposlenicima dječjih vrtića, a po ukazanim potrebama, putem radnih sastanaka, individualnih razgovora ili letaka, obradila sam slijedeće teme:

- *Provođenje mjera HACCP sustava, evidentiranje i vođenje HACCP dokumentacije*
- *Provođenje mjera zdravstvene zaštite u dječjem vrtiću*
- *Provođenje općih protuepidemijskih mjera*
- *Cijepljenje djece*
- *Osiguranje pravilne prehrane*
- *Osiguranje higijensko sanitarnih mjera te njihovo provođenje unutar objekta*
- *Organizacija preraspodjele i serviranja hrane za djecu s nutritivnim alergijama*

HIGIJENSKO – SANITARNE MJERE

Tijekom pedagoške godine 2018/2019 savjetovala sam, upućivala i nadzirala provođenje mjera za osiguranje higijene unutar objekata dječjih vrtića. Posebnu pozornost i značaj usmjerila sam prosvjećivanju osnovnim pojmovima o higijeni i dezinfekciji, redovitom provjetravanju prostorija, kao i obveznoj i pravilnoj uporabi jednokratnih papirnatih ručnika i dozatora s tekućim sapunima, što je zapravo osnova higijene i preventive. Također sam nadzirala djecu pri korištenju sanitarnog čvora i pravilnoj uporabi jednokratnih ručnika i dispnzera.

U objektima svih dječjih vrtića redovito su se i po ugovoru provodila ispitivanja sanitarno – higijenskih uvjeta kod pripreme i raspodjele obroka i to od strane nadležnih službi ovlaštenih ustanova. U tu svrhu provodila su se:

- Ispitivanja mikrobiološke čistoće metodom uzorkovanja brisa i to prema Pravilniku o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom (NN 137/2009).
- Svi uzorci briseva uzeti tijekom pedagoške godine 2018/2019 u svim dječjim vrtićima odgovarali su uvjetima mikrobiološke čistoće pa je sukladno tomu ocjena mikrobiološke čistoće svih objekata bila zadovoljavajuća (prema Pravilniku o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom, NN 137/2009);
- Ispitivanja uzoraka hrane na higijensku ispravnost koji su u svim slučajevima odgovarali odredbama Uredbe (EZ) br. 2073/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. studenog 2005. o mikrobiološkim kriterijima za prehrambene proizvode, uključujući sve izmjene i dopune te preporučenim mikrobiološkim kriterijima prema Vodiću za mikrobiološke kriterije za hranu (Ministarstvo poljoprivrede, ožujak 2011.)

Sanitarno zdravstveni pregledi djelatnica na kliconoštvo, sukladno zakonu, uglavnom su se provodili redovito u zakonski predviđenom roku i svi nalazi su bili uredni. U slučajevima u kojima nisu bili pravovremeno izvršeni pregledi, savjetovala bi obvezni žurni pregled.

Ispunjeni su svi zakonom propisani uvjeti u skladu s odredbama Zakona o sanitarnoj inspekciji te sve djelatnice koje su obvezatne zakonom, imaju položen tečaj za stjecanje osnovnog ili proširenog znanja o ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica.

Svi dječji vrtići, imaju zakonom propisanu obvezu provođenja HACCP sustava.

U objektima svih dječjih vrtića osigurani su planovi provođenja mjera deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije koji obuhvaćaju odabir ovlaštenog izvođača koji je sastavio Plan i program provođenja mjera za suzbijanje štetnika kao i upute o postupcima prije i nakon provođenja mjera DDD-a. Obveze ugovornog izvođača propisane su Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i ostalim važećim propisima iz područja kontrole štetočina (DDD). U svim objektima uglavnom su se redovito provodile preventivne mjere deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije. U slučajevima u kojima nisu bile pravovremeno izvršene, savjetovala bi što žurniju provedbu istih.

PRAVILNA PREHRANA DJECE

Prehranu u vrtiću planirala sam, provodila i kontrolirala prema zakonskim propisima i prema energetske i nutritivnoj potrebi djece.

Pravilnu prehranu djece osiguravala sam redovitim brojem obroka u skladu s preporučenim količinama energije i prehrambenih tvari, te sam u svezi s tim jedan put mjesečno, sa kolegicom Jasminom Tadin, izrađivala jelovnike kako za primarne tako i za

poludnevne boravke i to po prehranbenom standardu i broju obroka s obzirom na duljinu boravka u dječjim vrtićima.

Posebnu brigu i pažnju usmjerila sam izradi jelovnika kako bi prehrana djece u vrtićima pratila preporuke i smjernice stručnjaka i bila što zdravija, što znači; što više poželjnih namirnica, te isto tako i briga o zadovoljavanju primarnih djetetovih potreba za vodom.

Temeljem Pravilnika o načinu i uvjetima sufinanciranja programa dječjih vrtića u vlasništvu fizičkih osoba, udruga i vjerskih zajednica na području Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“ broj 4/14) kao i Izmjenama istog Pravilnika („Službeni glasnik Grada Splita“ broj 35 /16) Dječji vrtići su dužni kontinuirano, od nadležne ustanove, ishoditi ocjenu da je jelovnik u skladu s važećim normativima prehrane te kvalitete namirnica. Gotovo svi vrtići (osim jednog) su osiguravali provođenje kontinuiranog ispitivanja energetske vrijednosti obroka od strane ovlaštene ustanove i to Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko dalmatinske županije koji je procjenjivao kvalitetu prehrane prema Planu i programu zdravstvenog nadzora nad objektima. Ista ustanova je na temelju kontinuiranog nadzora izdala godišnja Izvješća o ispitivanju prehrane za 2018.godinu. Kao ocjenu rezultata unutar istog Izvješća, uz sitne korekcije učešća hranjivih tvari (bjelančevina, masti i ugljikohidrata) u energetske vrijednosti obroka i to u pojedinim dječjim vrtićima, svakako treba naglasiti da su svi uzorkovani obroci bili kompletni i sadržavali sve obroke (tri ili četiri obroka) kako je i predviđeno za 8-9-10 satni vrtićki program kao i dobru zastupljenost raznovrsnih namirnica te da su obroci sadržavali visokovrijedne namirnice (mlijeko i proizvode, meso i proizvode, žitarice, povrće i voće) i to u svim dječjim vrtićima.

Posebnu pozornost usmjerila sam usvajanju dobrih navika i pravilnom ponašanju kod stola, ne samo u smislu zadovoljenja prehranbenih potreba djeteta, već i za stvaranje navika zdravog hranjenja, odnosno usvajanja zdravstvene kulture prehrane i stvaranje pozitivnog stava prema pravilnoj prehrani. Također bi još veću pažnju trebalo usmjeriti o brizi za estetski izgled jela i stola te za što ugodniju atmosferu za stolom.

Puno truda, energije i znanja ulagala sam u poboljšanje prehrane djece jer je to od izuzetne i značajne vrijednosti. Djeca pravilne prehranbene navike i iskustva iz vrtića prenose u roditeljski dom, školu i širu zajednicu i tako postaju „mali ambasadori zdrave prehrane“.

OSTALI POSLOVI I STRUČNA USAVRŠAVANJA

Zdravstveni voditelji predškolskih ustanova, da bi stručno i kvalitetno obavljali svoje zadaće, moraju se kontinuirano educirati. Edukacija se provodi kroz zakonski obvezna stručna predavanja, seminare, simpozije, praćenje stručne literature i druge oblike stručnog usavršavanja. Stečena stručna znanja, na različite načine i to kroz stručne upute i savjete, letke, brošure, prezentacije, predavanja i sl., nastojim osmisliti i prenijeti na sve sudionike u procesu odgoja i obrazovanja. Na ovaj način nastojim dati svoj doprinos kvalitetnijem obavljanju postavljenih zadaća na očuvanju i unapređenju zdravlja djece i odraslih.

U cilju zaštite i unapređenja zdravlja djece u predškolskim ustanovama koje su u mojoj nadležnosti, tijekom ove pedagoške godine nastojala sam kontinuirano i što kvalitetnije provoditi Program mjera zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane sa posebnim naglaskom na provođenje zdravstvenog prosvjećivanja i zdravstvenog odgoja i to na tri nivoa; djeca, djelatnici dječjih vrtića i roditelji.

Potrebno je nastaviti u tom smjeru i slijediti potreban standard kako bi rezultati bili još bolji i kako bi se osiguralo još kvalitetnije življenje djece u dječjim vrtićima.

Sa velikom većinom osoblja u privatnim i vjerskim vrtićima ostvarila sam vrlo kvalitetnu i korektnu suradnju.

Pomoć, potporu i suradnju ponudile su mi gđa Ana Mari Kljaković, dipl.iur. i gđa Višnja Mikulić, dipl.iur.

I na kraju veliko hvala svim zaposlenicima dječjih vrtića na potpori i suradnji koju smo ostvarili u protekloj pedagoškoj godini te se nadam da ćemo i u narednoj godini uspješno surađivati na korist sve naše djece, što nam je u konačnici i zadani cilj.

S poštovanjem,

Sanja Balaković Stanić,
bacc.med.techn.